

Záře ostravského Ohnivého anděla stoupá z hudby

Novinky.cz 6.3.2015

<http://www.novinky.cz/kultura/363505-zare-ostravskeho-ohniveho-andela-stoupa-z-hudby.html>

Inscenace Prokofjevova Ohnivého anděla je po Brně a Praze teprve třetím domácím uvedením klíčového díla opery 20. století (poprvé v ruském originále!) a logickým dovršením u nás bezkonkurenční „operní pětiletky“ týmu hudebního ředitele Roberta Jindry a dramaturga Daniela Jägra. Zároveň bohužel linie, která „odejitím“ obou operou posedlých i políbených tvůrců nemá šanci na slibné ostravské pokračování.



David Szendiuch (Johann Faust), Ulf Paulsen (Ruprecht), Gianluca Zampieri (Agrippa z Nettesheimu a Mefistofeles) v ostravské inscenaci Ohnivého anděla

FOTO: Martin Popelář

Sergej Prokofjev: Ohnivý anděl

Hudební nastudování a dirigent Robert Jindra, režie Jiří Nekvasil, scéna Petr Matásek, kostýmy Marta Roszkopfová, sbormistr Jurij Galatenko.

Premiéry 26. a 28. února 2015 v Divadle Antonína Dvořáka, NDM Ostrava

pátek 6. března 2015, 13:19

Ohnivý anděl je výjimečný jak svým hudebním jazykem, tak i složitostí poselství odvozeného z románu ruského symbolisty Valerije Brjusova. Může být vnímán jako dílo o posedlosti láskou, ale je i zřetelným svědectvím o vztahu jedince a doby. A ať už je to středověk, anebo stalinismus 20. let, vždy jde o stejně zruďné zacházení s výjimečností.

Příběh Renaty, sužované démony i téměř fyzicky mučivou vazbou na anděla Madiela v jeho lidském vtělení do hraběte Heinricha, a jejího věrného průvodce rytíře Ruprechta, vytváří svou mnohoznačností ideální prostor pro jevištní výklad.

Jeho základem ale musí být čitelnost záměru a přitažlivost (nezaměňovat s nutným zjednodušením!) pro publikum. Režie Jiřího Nekvasila a jeho výtvarného týmu ale divákům orientaci v opeře nikterak neulehčuje.



Morenike Fadayomi jako Renata a Ulf Paulsen jako Ruprecht v inscenaci Prokofjevovy opery Ohnivý anděl

FOTO: Martin Popelář

Inscenace příběh posunula do moderního bezčasí, v němž vystupují postavy jak v současných, tak i historických kostýmech, a to v bezbřehé všehochuti. Renata v svůdném růžovém kombiné nesugeruje čistotu hrdinky, ale dává za pravdu tvrzení Hostinské, že jde o rafinovanou prostitutku. Tím se ale od počátku vytváří pro Renatu nešťastně velmi vyhraněná charakteristika. Ruprecht, jako ten, kdo „přichází z Ameriky“, vypadá jako trapper, jemuž schází už jen ručnice a bobří kůže.

A plejáda pokračuje egyptským vtělením ruské Věštkyňe, Indiánkou s vycpaným ptákem na hlavě, duem Kašpárků v loutkářsky shozeném setkání Ruprechta s Faustem a Mefistofelem, šarlatánským Agrippou z Nettesheimu bůhvíproč vybaveným projekcí z úsvitu kinematografie, pozlaceným andělem Madielem alias Heinrichem, laserovým soubojem obou rytířů... až po monstrózní závěrečné vymítání ďábla s Inkvizitorem balancujícím v obavě vzbuzující výšce nad jevištěm, příslušníky KGB a jeptiškami zmítajícími se v nechtěně komické křeči během převleku do Renatinych růžových kombiné, což je popisné až běda. Inscenace tak připomíná vršení barevných

kamínků, tu více, tu méně zdařilých, leč bez tematického vsazení do výsledné sugestivní mozaiky.

Proti jevištní roztržitosti působí jednotlý proud hudby, který – vzdor limitujícím možnostem obsazení ostravského orchestru – dosahuje pod taktovkou Roberta Jindry živočišné dravosti a expresivity Prokofjevovy partitury, vypracované dirigentem i hudebníky do dynamických a výrazových detailů a gradované do zvuku, v němž lidské hlasy účinně splývají s orchestrem do jednotného, emotivně působivého řečiště.



Petr Sýkora jako hrabě Heinrich alias ohnivý anděl Madiel v inscenaci Prokofjevovy opery

FOTO: Martin Popelář

Morenike Fadayomi, Renata první premiéry, zvládá náročnou roli na pěvecky velmi slušné úrovni, výklad trpí bohužel rozlomením postavy mezi vyzývavým zjevem a vnitřní čistotou hrdinky. Podobně Ruprecht Ulfa Paulsena proti zvučnému hlasu i charismatičkému zjevu ulpívá v statickém aranžmá a nejistých úsměvech, nakonec vychází nejvíc jako nechtěná, leč skutečná oběť Renatiny posedlosti.

Z ostatních postav vynikl Peter Mikuláš jako Inkvizitor nejen kaskadéřskou odvahou, ale i přesvědčivým pěveckým projevem, Yvona Škvárová jako Hostinská i Matka představená, Oleg Kulko jako Agrippa a Mefistofeles, dobře si vedli i další představitelé menších, leč důležitých postav. A výborný byl i sbor Jurije Galatenka.

Návrat Ohnivého anděla na domácí jeviště je záslužný a stojí za to se za ním do Ostravy vypravit. Škoda jen, že se nepodařilo dát mu současnou, jevištně působivou a dramatickou podstatu díla respektující podobu, která by šla ruku v ruce s hudební přesvědčivostí.

Celkové hodnocení 80 %

Radmila Hrdinová, [Právo](#)